

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Uredništvo in upravnništvo v Trstu: ulica S. Francesco d'Assisi 20. v Ljubljani: Hotel „Malič“, Šeienburgova ulica.

Posamezna številka 4 vinarje.
Naročnina v Trstu-Ljubljani mesečno K 1.20; po pošti mesečno K 1.50; četrletno K 4.50; polletno K 9.—; celoletno K 18.—; za inozemstvo celoletno K 28.—.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi: 8 vinarje i mm. visokosti šestrostolpne vrste. — Za odgovor je priložiti znamko.

Še enkrat.

Hoteli smo že prenehati s polemiko z „Učit. Tiskarno“, ker je njeno po-topenje nasproti „Jutru“ takointako obsodila vsa poštena slovenska javnost, ali gospodje iz „Učit. Tiskarne“ so poskušali opravičiti svoje postopenje in zato se moramo še enkrat pečati z njimi, oziroma z ustavitvijo tiskanja bivšega ljubljanskega „Jutra“ po „Učit. Tiskarni“.

Pričakovati bi pač bilo, da nam bo „Učit. Tiskarna“ odgovorila v svojem listu „Dnevu“ ali ona se je poskusila opravičiti v tujem listu v „Učit. Tovarišu“, ki je pač organ slovenskega naprednega učiteljstva, nikakor pa ni organ gg. Dimnika, Jelenca, Widra in Ribnikarja in mi smo prepričani, da stori slovensko napredno učiteljstvo, ki ga nikakor ne identificiramo z „Učit. Tiskarno“, primerne korake, da ne bodo razni Dimniki kadili po njegovem organu proti listu, ki se je vedno potegoval za upravičene zahteve učiteljstva, za katere zahteve se bo potegovalo tudi novo, tržaško „Jutro“, ki mu določa smer glavni urednik ki je bil tudi glavni urednik bivšega ljubljanskega „Jutra“ in ta svojega mnenja o važnosti velike kulturne misije, ki jo vrši učiteljstvo v našem narodu, ne bo menjal radi kakega Dimnika, ali Jelenca.

Ta uvod se nam je zdel zelo primeren posebno z ozirom na dejstvo, da večina slovenskega naprednega učiteljstva obsoja postopenje „Učit. Tiskarne“ proti bivšemu ljubljanskemu „Jutru“, za kar imamo nepobitne dokaze.

„Učit. Tiskarna“ izjavlja v tujem listu, t. j. v „Učit. Tovarišu“, naslednje zaradi soglasnega sklepa nadzorstva in upravnega sveta je „Učit. Tiskarna“ ustavila tisk „Jutra“. Razlogi, ki so napotili nadzorstvo in upravni svet „Učit. Tiskarne“ do tega sklepa so bili

sledenci: 1. Naraščajoči dolg „Jutra“ pri tiskarni; 2. Neslane „serbijade“, ki jih je prinašalo „Jutro“; 3. Neopravičeni napadi na drž. poslanca dr. O. Rybařa, ki ima za razvoj tržaškega šolstva in slovenstva neomejive zasluge. Odgovarjamo kratko:

Ad 1. „Učit. Tiskarna“ je dobila od lastnika ljublj. „Jutra“ v 22 mesecih, kolikor časa je tiskala njegovo „Jutro“ okroglo 80.000 kron, t. j. poprečno od vsake številke po 122 kron, imela je pa izdatkov za tehnično osebje, papir, razsvetljavo i. t. d. prvo leto (1910) okolo 70–80 kron, drugo (1911) leto pa 90–100 kron pri številki in je zasluzila — brez ozira na dolg, ki bi bil tudi plačan, da je dalje tiskala „Jutro“ — na dan poprečno po 25–30 kron. To je bil vsekakor lep zaslužek, ki ga je sedaj izgubila, razun tega bo pa morala pri „Dnevu“, ako ga bo dolgo izdajala najmanj toliko izgube, kolikor je prvi „Jutru“ imela dobička številke govori dovolj in zdi se nam nepotrebno govoriti o tem še več.

Ad 2. V čemu so sestojale „serbijade“ v „Jutru“? V tem, da smo pisali o bratih Srbih kot Slovenci in ne kot Nemci, kar je odobraval vsa res narodna slovenska javnost, ki je bila že sita nemških obrekovanj bratskega srbskega naroda, obrekovanj, ki so našla gostoljubna zavetišča tudi v slovenskem klerikalnem časopisju. Sedaj vidimo, da se strinjajo z obrekovanjem bratskega nam srbskega naroda tudi gospodje iz „Učit. Tiskarne“, kar naj si zapomnijo dobro vsi oni slovenski naprednjaki, ki morda čitajo Dimnik-Ribnikarjev organ „Dan“.

Ad 3. Dr. Rybař! Mož, kateremu nikdar nismo odrekli njegovih zaslug za tržaško slovenstvo, pač pa smo nastopili proti temu, da bi on ostal v Šusteršičevem državnozbornem klubu in pisavo bivšega ljubljanskega „Jutra“ so odobraval tudi gg. iz „Učit. Tiskarne“, vsa slovenska napredna javnost — to naglašamo posebno — tudi volilci dra

Rybařa. Sicer pa stavljamo gg. Dimniku in Jelencu samo vprašanje: Kaj pa je bilo z napadi na gg. dr. Tavčarja in dr. Trillerja ki jih je moralo priobčevati bivše ljubljansko „Jutro“ proti prepričanju in proti volji lastnika in glavnega urednika bivšega ljubljanskega „Jutra“? Ali nimata gg. dr. Tavčar in dr. Triller nobenih, čisto nobenih zaslug za slovenski narod, da je „Učit. Tiskarna“ izsilila od g. Plota, da je moral priobčevati te Ribnikarjeve napade, ker bi sicer „Učit. Tiskarna“ vstavila tiskanje „Jutra“? In, ako je dr. Tavčar tak človek, zakaj se Dimnik še sedaj obeša na njegovo suknjo? Odgovorite, gospodje, na to vprašanje in potem bomo govorili naprej, za sedaj pa samo ponavljamo: obsojeni ste, ker ste se obsodili — sami.

«Dnevu» in njegovim — v album.

(Iz štajarskih učiteljskih krogov).

Kakor hitro smo zaznali, da se je vlegel na od „Jutra“ poslano posteljo „Dan“, nas je obšla opravičena nevolja. Kar je grdo, je grdo in olepšati ne more n kdo! In tako početje je res grdo ter se samo obsoja in seveda tudi maščuje.

Ko je jelo izhajati v Ljubljani „Jutro“, smo ta neodvisen dnevnik vsi z veseljem pozdravili, kajti do tistih dob nismo imeli predalov, kamor bi brezskrbno odlagali, kar nas je težilo, kajti marsičesa n. pr. „Narod“ ni sprejel, ker bi s tem kritiziral samega sebe, oz. svoje. — V „Slovenca“ in druge klerikalne liste pa spodoben človek sploh ne piše, tja se zatekajo le politični hinavci, licemerci, klečepalci, politične „dvoživke“ in vsi sorodniki. Veselilo nas je torej prav od srca, da se je ojunail mož, ter osnoval načrte za izdajanje novega in sicer, kar je važno, politično neodvisnega časnika. Čudili

LISTEK.

Nostradamus.

Sedmo poglavje.

Royal de Beaurevers.

I.

Zakaj Royal in zakaj de Beaurevers.

„Kraljevski“ je“, je dejala Mirta z naraščajočim občudovanjem.

„Lačen je, da veš!“ je povzel Brabant...

In Mirta je dejala s svojim hripavim glasom:

„Dobro. Daj ga sem. Če hočeš, vzamem tega volčička. Malo več ali malo manj, vraga, to je pač vseeno. Lačen si, malček moj Na, papkaj in pupkaj, kolikor ti se ljubi, angelček moj, levček moj, ti moj Royal!... Hodi k vragu, Brabant, in spravi svoje srebrnjake!“

Brabant se ni dal prositi in je vteknil svojih osem tolarjev nazaj v svoj pas iz surovega usnja. Mirta si je odpela jopico in dojenčka sta se ji obesila na mogočna prsa, božaje njih rožnato meso s svojimi prstki, s tisto neskončno blaženostjo na obrazkih, ki jo opažamo pri vseh malčkih, kadar sesajo. Brabant je izgubil oči na ta prizor, skomizgnil z ramami in odšel, godrnjaše:

„Jaj se mu dajal sesat začinjene vina; pomehkužila mi ga bo, babnica“.

Odhajaje je sklenil trdno, zapustiti Pariz, in stopiti v službo kjerkoli, kjer najde nemiro, ljubno življenje. Drugi dan je stopil v hlev, osedlal in obrzdal svojega konja, ter ga ogledoval dolgo in natančno, kakor stori vsak dober jezdec, kadar se odpravlja na dolg pojezd. Ko je bilo vse v redu, in mu je trebalo le še zajahati konjička ter odriniti neznanu kam, pa se je pogreznil naenkrat v mračno sanjarenje. Nazadnje je začel rentičiti in preklinjati, da bi se bil kmalu sam ustrašil; tako je odvedel konja nazaj, razsedlal ga in razbrzdal ter stekel naravnost v ulico Sains-Sauveur. Kakor burja je planil k Mirti in zarjul razbijaje po mizi:

„Da bi vrag pobasal vraga! Tako mi Boga, trebuha moje matere in rogov mojega župnika! Saj ne morem odriniti! Ne morem, pa ne morem. Kvečjemu čez kakih štirinajst dni... Kje je moj mali Royal?“

Tistih štirinajst dni, o katerih je govoril Brabant, je trajalo dolge tedne, dolge mesece, in še dalje — celih dvanajst let. Brabant je preselil svoje delovanje s širokih cest na pariške ulice ter postal eden izmed aajkrepkejših stebrov v svetlišču Lilije. Nihče v Dvoru čudežev mu ni bil kos v spretnosti in drznosti, nihče ni imel take sreče kakor on. Z drugimi besedami, postal je strašen bandit.

Ko je bil Kajetan de Roncherolles pod vladno Henrika II. imenovan za velikega profosa pariškega v nagrado za svoje tajne zasluge, je bila njegova prva skrb, kako bi rešil Pariz tega razbojnika, ki je vodil vse

straže za nos. Organizirala se je cela ekspedicija proti njemu, in poveljnik stražnih čet, gospod de Montander, je prevzel poveljstvo. Toda ponesrečila se je.

Ko je Roncherolles odprl drugo jutro okno svoje sobe, je videl na ulici postavljene vislice, tik pred velikim portalom svojega hotela. Na vrvi se je zibalo mrtvo truplo. Roncherolles je hitel na ulico, in ko je pogledal truplo bliže, je spoznal gospoda de Montander, svojega stražnjega poveljnika.

Roncherolles ni rekel ničesar. Toda po pripravi, ki jih je delal, po gibanju čet, ki se je vršilo po Parizu, je Brabant spoznal, da mu bo začela slaba prest.

„Mirta“, je dejal, „zdi se, da mi pripravljajo kraljevski vrvarji najlepšo konopljeno kravato, ki je kdaj krasila vrat tako vrlega in dičnega razbojnika, kakor sem jaz. In, veš, Mirta, take volje sem, da bi najrajši spravil med svoj vrat, in to počaščenje par sto krščanskih milj. Kaj praviš ti k temu?“

Mirta je zelo odobraval ta načrt. Sicer pa je bil Brabant že pošteno naveličan stalnega življenja. Tožilo se mu je po velikih cestah, po udarcih in bodežih z rapirjem in bodalom, po dobrih in slabih ležiščih, po dežju, vetru in solncu. Kratko, hotel si je zopet ogledati svet.

„Dobro“, je dejal, „pripravi cape za mojega Roya“.

„Kaj! Roya“ hočeš vzeti seboj“.

Mirta se je razjokala. Otrok Marije, volčič, levč, ki mu je bila nadela ime Royal, je bil postal prav tako njen otrok kakor hčerka, ki se je imenovala po materi s poe-

*) Kraljevski se pravi v francoščini royal.

smo se sprva, ko poznamo naše slov. razmere, a vendar smo upali, saj je na tisoče in tisoče onih, ki niso zadovoljni z vsem, ki večkrat trpe celo od lastnih somišljenikov, a nimajo lista, kjer bi ovekovečili kake „znamenite“ čine — gotovih ljudi.

In ko se je jelo „Jutro“ lepo razvijati, nam je rastel up, da vzdržimo vendar tudi neodvisni list naprednih tendenc. Novi naročniki so se oglašali in še marsikateri je imel ob novem letu že pripravljeno prijavo in kronice za „Jutro“.

Kar zagrmí! Iz Ljubljane prinese vest „Učit. tov.“ da „Jutro“ prestane in se rodi „Dan“. Prvi hip nam je zastala sapa a kmalu smo vedeli — kam moli pes tace. Danes smo pa v tem popolnoma sigurni. Povedal nam je „Dan“ sam, povedal nam je pa tudi „Tovariš“.

A, četudi skuša greh — gotovih — blaziti „Dan“ sam in mu pomaga zagrinjati nago telo še „Tovariš“ — vendar ostane stvar grda, da zelo grda vkljub vsemu in razsodni ljudje, brez katerih so delali „tisti“, naj že bodo Ribnikarji ali Dimnikarji — račune, prekrizali bodo vse ono in računi bodo ostali neplačani.

Bolje bi bilo, da je ostal vsak pri svojem kopitu ter se ni lotéval umazane stvari, klati že krepko se razvijajočega, da na njegovi zapuščini, na njega spominih ustvari svoje v nevošljivosti zasnovano, kajti — glavni steber so vendar naročniki — brez katerih ni dobička.

Gospodje, Dimnikarji in Ribnikarji, če tega še ne veste, se boste pa prepričali. Vi ste videli in vedeli, da bi se „Jutro“ sigurno držalo, da bi se sčasoma neiztrebljivo ukoreninilo, pa ste si mislili: „Zakaj ravno Plut, zakaj ne mi!“, pa ste odpovedali tisk, misleč, s tem pogine — in ustanovili ste „Dan“ misleč, da se vsi „Jutroveci“ vržejo slepo za vami. A, gospoda, če se še niste nikdar vrezali ste se sedaj, pošteno in žal vam bo, kajti, dasi tiska vaš list „Učit. tiskarna“, dasi ga priporoča „Tovariš“ vendar napredno učiteljstvo misli zase in ne s kakšnimi centralnimi možgani v Ljubljani. „Tovariš“ nam je ljub, oklepamo se ga, ker je vrlo naše stanovsko — napredno glasilo, a reklami njegovi za „Dan“ mu ne bomo sledili, ker je to umazana nevošljivost in nič drugega. Za tak umazan kšeft tistih ljudi krog „Dneva“ pa mi nimamo denarja, zato ostanemo naročniki „Jutra“ in če bi to tudi prenehalo, se ne obrnemo k „Dninarjem“, ker imamo še poštenja dovolj in več kot tisti, ki so iz dobičkaželjnosti, slavo-

tičnim imenom Mirta. Tiste čase je bil ravno v svojem trinajstem letu. Izpolnjeval je obilno vse, kar je obljubljal kot dojenček. Človek bi bil rekel, da mu je petnajst let. V moči in spretnosti je prekašal vse otroke Dvora Čudežev ter je bil njih groza in strah. Mirta ni vedela, ali ga obožava zaradi njegovih vrlin ali zaradi napak. Mali Mirti pa je bil Royal, ki jo je branil, čuval in ji prinašal vse, kar je izteknil dobrega, — pravcat Bog na tem svetu.

Mirta je torej kričala, plakala, prosila in pretila, toda vse zaman. Brabant je ostal neizprošen in je razložil Mirti samo to, da zna fante že dobro sukati rapir, pleniti meščane, pripravljati zasede in voditi stražarje za nos ter obeta potemtakem postati dovršen junak, a da mu manjka nekaj: ne zna še jahati.

„Poslušaj, Royal“, je dodal, „ali si hočeš ogledati z mano Francijo, Burgundsko, Navaro in Španjolsko, ter Italijo in Nemčijo, vse znane dežele, vse neznane in še druge?“

Royal je vzkliznil od navdušenja ter se zaklel pri Bogu in vseh svetnikih, da mu živa duša ne ubrani odpotovati z Brabantom na konju. In ker ni bil mehkega, nego prej trdega srca, se je komaj da brigal za Mirtine solze, dasi jo je smatral kakor svojo mater. Toda ob slovesu jo je objel, rekoč:

„Ali si neumna, da jočeš! Premisli vendar, čim več sveta si ogledam, čim več meščanov oplenim, tem bogatejši se vrnem k tebi nazaj!“

Nato se je obrnil k mali Mirti skoraj z isto tolažbo. Dočim je stara Mirta obilno jo-

hlepnosti in iz hlepenja po polit. karijeri vrgli na cesto moža, ki si je brez kapitala kot ubog Slovenec upal ustanoviti neodvisen list, ko je že v naprej vedel, da bo od napredne, klerikalne, socialne, nemške in še vladne strani tepen dan za dnevom in vedno huje.

Torej, gospodje, najsi ste tudi učitelji — ako ne veste, vedite danes, da Vam ne sledi večina naprednega učiteljstva in Vam nikdar ne bo, ker vaše delo ni hvale vredno.

Nisem lahko, a moral sem napisati te vrstice, ki zadenejo celo nekatere voditelje naše „Zveze“, kajti, če bodo delali tako, se jim lahko zgodi nekega dne, da jih bo viribus unitis: kranjsko, štajersko, primorsko in koroško (učiteljstvo) res pometalo iz vodstva naše organizacije.

Še imamo ljudi, ki prej premislijo kot kaj store, in ne streljajo takih polit. kozlov, ki so še vrhu vsega umazani.

Priporočamo vam torej, da se še pravočasno prekrstite v „Noč“ ter greste z Ribnikarjem vred spat, da prespite sramoto, ki ste si jo z umazanimi nameni nakopali.

„Jutro“, ti pa: vivat, crescat floreat.

Štaj. napreden učitelj

(P. S. Naj si „Dninarji“ ne mislijo, da sem bil od „Jutra“ naprošen; iz lastnega nagiba sem povedal in še vsega ne; pa prihodnjič. Op. pis.)

Našim cenjenim naročnikom!

Prosimo, da se pri pošiljanju naročnine za „Jutro“ nihče ne poslužuje položnic poštne hranilnice, glasečih se na upravo „Jutra“ v Ljubljani (št. 114.951), temveč za sedaj samo poštaih nakaznic, začetkom februarja dobijo pa vsi naši naročniki nove položnice.

Naročnina in vse denarne pošiljatve sploh naj se naslovijo samo na našo upravo v Trstu in ne v Ljubljani; v Ljubljani naj plačnjejajo samo ljubljanski naročniki, prodajalci in inserenti. Uprava „Jutra“.

Slovenci podpirajte Družbo sv. Cirila in Metoda.

kala, ni prelila njena hči niti ene solze. Toda bila je blede, kakor da je obolela na smrt.

Še tisti dan, ko je napočila noč, sta Brabant in Royal izginila brez bobna in trobent iz mesta in se izgubila v temi onostran pariških vrat. Brabant je jahal veselo naprej ter prožil na sedlu svojo visoko, suho postavo. Royal mu je sledil ter sopesl z nasladi jesenski veter, ki mu je bičal obraz, in radostno mu je utripalo srce na pragu širokega življenja.

V par letih je Royal prepotoval z Brabantom obilo sveta. Bila sta se zdaj pod banderom lotarinškim, zdaj pod Montmorencyjem, zdaj na svoj lastni račun. Bila sta pri oblegi Metza, udeležila se bitke pri Rentzyju, vdinjala se v Italijo in se borila pri Civitelli. Kasneje sta pomagala zavzeti Calais. Klatila sta se povsod, po Lotaringiji, po Nizozemskem, Milanskem in Napolitanskem ter po vsej Franciji, kjerkoli so se delili udarci z ostrim jeklom. Royal je bil s svojim dvajsetim letom strašen cepilec glav in sovito prebadač prsnjakov. Sicer pa je štela tudi njegova koža marsikatero brazgotino. Toda on ni dovolil govoriti o njih in se je penil od jeze, kadar je kdo po neprevidnosti slavno omenil njegove rane. Njegovih dvobojev je bilo brez števila.

Izumil je bil sam svoj sunek, ki je najprej ošinil nasprotnika po obrazu in mu nato prebodel prsi, po tem glasovitem rezervnem sunku so ga imenovali *Royala de Beaurevers*. —

DNEVNE VESTI.

Zaplenjeni. Včerajšnja številka „Jutra“ je bila zaplenjena radi neke malenkosti. V Ljubljani se navadno čudijo, kako je to, da so v Trstu tako „liberalni“ cenzorji, da nikdar ničesar ne konfiscirajo. Seveda, v Ljubljani so ljudje čitali samo „Edinost“ in te državna policija vendar ne bo konfiscirala, saj „Edinost“ je njen organ, „Jutro“ je bilo pa prav kmalu zaplenjeno. No, pa mi smo navajeni na težke boje in policijski komisar dr. Senekovič naj si nikar ne domišlja, da nas ustraši in napravi iz „Jutra“ — drugo „Edinost“. Ker mnogi naši čitatelji niso dobili včerajšnje številke „Jutra“, priobčujemo v današnji številki roman iz včerajšnje številke in članek iz krogov slovenskega učiteljstva na Sp. Štajerskem, ki bo gotovo zanimal vse naše čitatelje.

Grof Aehrenthal odigral. Povzročitelj slavnih avstrijskih veleisdajniških procesov, zunanji minister grof Aehrenthal je odigral svojo vlogo. Sicer se je govorilo že par mesecev, da zgine s političnega pozorišča, toda mož se je kljub temu vzdržal na površju. Sedaj je struna že preveč napeta in demisionirati bo moral tudi Aehrenthal ker zahteva to odločno prestolonaslednik Franc Ferdinand. Aehrenthal je igral v avstrijski zunanji politiki jako čudno in sramotno vlogo. Hrepenel je neprestano po avanturah in oškodoval Avstrijo za več kot milijardo kron, ne da bi imel od tega kak dobiček. Svetovnoznani veleisdajniški procesi, aneksija Bosne in Hercegovine, ki je stala državo nad 500 milijonov kron in njegova sovražna politika napram Italiji, so spravile Avstrijo skoro na kant. Aehrenthal je to sprevidel in radi tega tudi spremenil svojo politiko, zlasti pa napram Italiji. Toda ravno ta njegova nedoslednost ga je poglala v propast. Prišel je v ostra nasprotstva s prestolonaslednikom in vojnim ministrom Aulfenbergom, katera imata popolnoma druge namene in načrte. Mož bo moral zginiti zato s površja in sicer v najkrajšem času. Aehrenthalova pozicija je danes nevzdržljiva. Časopisi poročajo, da je njegova demisija samo še vprašanje časa. Nam je čisto vseeno, kdo postane njegov naslednik, kajti faktum je, da velike važnosti Jugoslovanov avstrijski zunanji ministri še ne bodo tako kmalu spoznali in zato tudi od Aehrenthalovega naslednika nimamo pričakovati ničesar dobrega.

»Fini« ljudje so gospodje iz »edinjaške« klike, o tem se je prepričal naš glavni urednik predsinočnjim v kavarni „Balkanu“. Prišel je ravno iz Ljubljane s svojo soprogo in je sedel v kavarni „Balkanu“ z njo in dvema prijateljskoma. Zagledal je nekega gospoda, s katerim je živel v dobrem prijateljstvu l. 1903.—1904., ko je živel še v Trstu in ker je kulturen Evropejec, se je hotel pozdraviti s starim prijateljem, četudi je ta sedaj njegov politični nasprotnik. Poslal mu je zato po natakarju vizitko, ali stari prijatelj je vrnil vizitko z besedami: „ne maram govoriti.“ Cela družba je kar ostrmela, soproga našega glavnega urednika, ki še nikdar ni bila v Trstu, je pa vprašala: „Ali so taki divjaki, ti Tržičani?“ na kar ji je odgovoril soprog: „Ne, taki divjaki se dobijo samo pri edinjaški klik, vsak tržaški slovenski delavec je bolj olikan od teh akademsko izobraženih gospodov“. Dr. Just Pertot — on je bil namreč ta „fini“ pospod — je mogel vsaj pristopiti k našemu glavnemu uredniku in mu reči, da je konec vsakega prijateljstva, ne pa sporočiti mu po natakarju, da ne more z njim govoriti. To bi storil vsak količkaj izobražen in olikan človek — ali kdo bo iskal olike pri prenapetih, domišljajevih in prevzetnežih iz edinjaške klike? Dr. Pertot si morda sedaj domišlja, da je našega glavnega urednika razžalil, pa se moti, ker je samo sebe diskvalificiral, naš glavni urednik se bo pa vedno boljše počutil v družbi tržaških slovenskih delavcev kot v družbi takih „finih“ ljudi, kot je on.

Proti goriški politiki dr. Gregorčiča. Politično harlekinstvo v goriškem deželnem zboru, ki ga sedaj nazivljejo resni politični listi „Rumpfparlament“, obsojajo tudi na Dunaju, zlasti klerikalni krogi smatrajo don

Gregorčičevo zvezo z italijanskimi liberalci, kateri edini imajo korist od te zveze, za popolnoma nenaravno in nemoralno. Otvoritevni seji, dne 9. t. m. ni prisostvoval goriški nadškof dr. Sedej, ampak se je preje odpeljal na Dunaj pod pretvezo važnih opravkov. Zakaj se je nadškof odpeljal, o tem nam poročajo z Dunaja naslednje: Krščansko-socialna časnikarska korespondenca „Austria“ ki ima jako dobre stike z visokimi krogi, zlasti z visoko hierarhijo, piše, da je smatrati nepristotnost goriškega nadškofa dr. Sedeja v goriškem deželnem zboru za demonstrativen protest proti zvezi duh. dr. Gregorčiča z italijanskim liberalcem dr. Pajerjem. Samo ob sebi umevno in čisto naravno je, da bo dr. Gregorčič po svojem lističu skušal dementirati to vest, vendar je zelo verjetna dunajska, ker tudi na Dunaju so prišli do spoznanja, da goriški deželni zbor ostane toliko časa neplodonosen dokler bosta v deželni izbi izvrševala svoj politični konkubinat don Gregorčič in stari, onemogli dr. Pajer. Deželni zbor se bo sam po svojih notranjih boleznih razbil v črepinje. Slovenci, zlasti napredni Goričani, ne bodo jokali za njim.

Štajerski deželni zbor. V torek je po dvetletni slovenski obstrukciji začel zopet zborovati štajerski deželni zbor. V tej svoji prvi seji je zbor rešil razne formalnosti. Prihodnja seja bo v petek, dne 19. t. m., na kateri se volijo razni odseki in se predlože razne predloge v prvo branje. Računski zaključek za l. 1911. izkazuje primanjkljaja z 719.000 K. Proračun za leto 1912. izkazuje 16.465.854 K primanjkljaja, ki ga je treba pokriti z novimi deželnimi dokladami.

Občinske volitve v Kandiji. Iz Novega mesta se nam z dne 16. t. m. poroča: Danes so se pričele v sosednji občini Šmihel-Stopice občinske volitve. V volilno komisijo je župan Zorc izbral le svoje prijatelje in kimovce. Skoro nobeden naprednih volilcev ni dobil izkaznice za voliti. Nasprotno pa so se pošiljale izkaznice, pooblastila in glasovnice celo takim, ki so že več let — mrtvi. Kako daleč sega samopašnost turškega paše iz Kandije, se razvidi tudi iz slednjega slučaja: Zorc je obdolžil, da je zadnje kritike o njem v „Jutru“ poročal g. Pirc, o katerem je izvedel, da se v tem času mudi doma pri svojih sorodnikih. Dasi je bil g. Pirc ravno v času pred volitvami v Ljubljani in je kot čitamo v „Slovencu“ imel obravnave tudi proti Vašemu g. glav. uredniku, se je Zorc za te kritike maščeval na ta način, da je prepovedal izročiti izkaznico in glasovnico na domu sorodnikov g. Pirca. Glede tega pa je zagrozil, da mu bo že posvetil, kadar pride kaj k občini prosit. Tako daleč torej sega krščanska ljubezen in previdnost katoliškega župana, ki ga šmihelski župnik in za njim drugi farji priporočajo na prižnici kot vzor katoliškega moža. Izid volitev prvega volilnega dne (kat. občina Kandija), še ni znan. Govori se, da bo Zorc vkljub vsem volilnim sleparijam komaj prodril s svojimi kandidati. Sicer pa je to vseeno, ker te volitve morajo biti itak razveljavljene.

Iz državnoželezniške službe. Naslednji žel. adjunkti so bili povišani na oficiale: Viljem Heyhal v Divači, Peter Šleger v Vižmarjih pri Ljubljani, Jakob Koch v Prvačini, dalje Franc Zemlja v Volčjdragi. Adjunt Rihard Negovetič v Trstu je povišan na revidenta in na adjunkte so povišani naslednji asistentje: Hugon Korenčan v Trstu, Anton Valentič v Trstu, Franc Rozman v Grosupljem. Uradniški aspirant Fran Cerček v Poli je imenovan za asistenta.

Huda zima na Dolenjskem. Iz Dolenjskega se nam poroča, da je tudi tam nastopila vlada hude zime — brez snega. Dva dni je bila ostroledena burja, kot je še ni bilo kmalo. Vsi potoki in pritoki Krke so zamrzli. V Novo mesto dovažajo led za ledenice pivovarniških zalog. Po ravninah ni še prav nobenega snega, le gorovje okrog je deloma pobeljeno od snega in ivja. Take hude zime pa brez snega ne pomnijo kmalo. Dne 16. t. m. je mraz dosegel svoj višek, vsaj za enkrat. Znamenja kažejo, da se bo vreme prev kmalo izpremenilo.

Ex župan Vintar zopet zasačen pri volilni slepariji? Kakor se nam iz Novega mesta poroča, so bivšega župana v Prečini znanega Vintarja pri občinskih volitvah v Kandiji zopet zasačili, ko je skušal vtihotapiti volilna pooblastila v korist volitvam ki njega kot pripadnika druge občine, prav nič ne brigajo. Po drugem iz Kandije nam došlem poročilu, so orožniki Vintarja zasačili na dvorišču pred volilnim lokalom v trenutku ko je skušal priti z nekimi pooblastili na volišče. Ker je bilo orožnikom znano, da je Vintar še v preiskavi radi hudodelstva volilnih sleparij v njegovi občini, da torej v smislu § 3 točka 1 Vintar sploh ni opravičen nastopiti kot volilec, so mu pristop na volišče zabranili. Vintar, ki misli, da je še vedno tako vsemogočen kot je bil prej, se je nekaj obotavljal, toda orožnik ga je kratko zavrnil veče mu, naj se izgubi, ker ni na volišču prav nič opraviti. Če je to res, je že prav tako! Prevzetne klerikalce je treba poučiti, da tudi zanje veljajo iste postave, kot za druge.

Oropani Makedonci. V premogovniku v Kočevju delali so Makedonci Jurij Spaso, Arse Pantil, Aleksander Konstantin, Traiko Nau in Miha Peševič. V noči od 8. do 9. prosinca so mirno spali v baraki št. 151, ko priderejo o polnoči tje štiri Hrvatje: Nikola Čutič, Mile Sakič, Mile Rakavina in Mile Jurkovič razbijejo svetilke in nastavijo ležečim Makedoncem nože in samokrese na prsa s krikom: „Dajte novce!“ Prestrašeni Makedonci so izročili ves denar, kar so ga imeli 85 K 16 h Roparji so pobrali še eno srebrno uro z verižico, en mošnjiček iz steklenih biserov, dva para čevljev, eno srajco in ene spodnje hlače. S tem plenom so jo urno odkurili. Dva izmed njih namreč Nikolo Čutič in Mile Sakič je že izsledila in prišla policija na Reki. Mile Rakavina in Mile Jurkovič pa še nista v rokah pravice. Rakavina je rojen l. 1878, Mile Jurkovič je okoli 18 let star in ima sledove močne opекline na desnem licu. Oba sta pristojna v Perušič na Hrvaškem. Tudi oropani Makedonci so zapustili Kočevje in odšli par dni pozneje neznano kam. Kdor bi izsledil Rakavino ali Jurkoviča, ali pa katerega izmed oropanih Makedoncev, naj to naznani najbližnji orožniški postaji ali policijski oblasti ali pa neposredno okrožnemu sodišču v Novem mestu, kjer je vpeljana preiskava.

Občni zbor prostovoljnega gasilnega društva v Senožečah se vrši dne 21. prosinca 1912. ob 1 uri popoldne v gasilnem domu, z sledecim dnevnim redom: 1. odobritev računa za leto 1911; 2. sestavitev proračuna za leto 1912; 3. določitev programa predpustne veselice; 4. sprejem novih udov. Radi sklepčnosti se uljudno vabi za udeležbo.

Vlomi in tatvine. V gostilno g. Plevšaka v Gaberju pri Celju so pred kratkim vlomili neznani tatovi in vzeli nekaj denarja in smodk. V Višnji vasi pri Celju so tatovi nekemu posestniku pokradli precej obleke. V podstrešju kolodvorske restavracije v Laškem trgu je bil ukraden gramofon in 30 gramofonskih plošč v vrednosti 120 K.

Uboj. Porotno sodišče v Leobnu je ob sodilo 34 letnega hlapca Franca Landla radi uboja na 2 in pol leta težke ječe.

Za „Südmarko“. Ptujski občinski zastop je podelil „Südmarki“ 100 kron podpore. Nemškutarski mestni očetje bi veliko bolje storili, ako bi raje plačali ogromne občinske dolgove.

Goljufija. Dne 13. t. m. je bil pred mariborskim okrožnim sodiščem 34 letni, v Inomestu rojeni Karol Jand, bivši urednik nekega v Mariboru izhajajočega klerikalnega tednika, obsojen na 6 mesecev težke ječe. Jand je živel večinoma od goljufije in delal dolgove pod različnimi tujimi imeni. Pri obravnavi ni bil navzoč radi „bolezni“, kar mu pa ni čisto nič pomagalo.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. Sprejme se: 1 korespondent, 1 kontorist, 1 poslovodja, 3 potniki, 1 skladiščnik, 6 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki železniške stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 2 pomočnika specerijske stroke, 2 kontoristinj, 2 blagajničarki, 3 prodajalke, 6 učencev, 1 učenka. Službe išče: 3 knjigovodje, 3 korespondenti,

4 kontoristi, 5 poslovodij, 4 potniki, 7 skladiščnikov, 25 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov železniške stroke, 10 pomočnikov manufakturne stroke, 12 pomočnikov specerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 17 kontoristinj, 21 blagajničark, 14 prodajalk, 6 učencev, 3 učenke. Posredovalnica posluje za delodavce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Ljubljana, 17. jan. Danes dopoldne se je vršila seja kranjskega deželnega zbora. Otvoril jo je namestnik deželnega glavarja baron Lichtenstein, ki je takoj podelil besedo deželnemu predsedniku bar. Schwarzu. Schwarz je prečital cesarjev reskript s katerim je imenovan dr. Šusteršič novim kranjskim deželnim glavarjem in mu čestital naka se je dr. Šusteršič zahvalil za čestitko in spodbujal zbornico k vspešnem delu. Nato je stavil dr. Lampe predlog naj se izvoli v finančni odsek 10 članov, upravni 10, ustavni 10, šolski 10, obrtni 6, verifikacijski 6, imunitetni 6, odsek za letno poročilo 6, personalni odsek 6, kmetijski 10. Nato so prišla na dnevni red poročila deželnega odbora glede dopolnilnih deželnozbornskih volitev v Ljubljani. Deželni odbor predlaga, naj se izvolitev naprednih ljubljanskih poslancev prof. Reisnerja in Ribnikarja ne odobri. Poročilo deželnega odbora se je izročilo verifikacijskemu odseku. Seja je bila zaključena ob treh popoldne. Prihodnja se naznanja pismenim potom.

Ljubljana, 17. jan. „Slovenski Narod“ poroča, da je cesar že potrdil dr. Tavčarja ljubljanskim županom. Slovesno nameščenje novega ljubljanskega župana se vrši že v soboto ob 10. uri dopoldne v magistratni dvorani.

Dunaj, 17. jan. „Neus Wiener Journal“ poroča iz Prage, enako kot je poročala svoječasno „Oesterreichische Volkszeitung“, da bo najbrže imenovan tržaški cesarski namestnik princ Hohenlohe namestnikom skupnega finančnega ministra Buriana. Na mesto tržaškega namestnika Hohenlohe ko najbrže imenovan baron pl. Fries-Skene.

Berlin, 17. jan. Nemški državni tajnik Kiderlen-Wächter obišče tekom tega meseca, najbrže 20. t. m., v Rimu italijanskega zunanjega ministra di San Giuliano. V političnih krogih pripisujejo temu sestanku važne politične posledice, dočim se oficijelno zatrjuje, da gre državni tajnik zato v Rim, da se osebno seznani z italijanskim zunanjim ministrom.

Tripolis, 17. jan. V petek in soboto je italijansko bojno ladjeve bombardiralo kraj Zuara. O posledicah bombardamenta še ni točnih poročil. Oficijelno se razglša uspeh ladjevja.

London, 17. jan. Iz Pekinga brzojavljajo da se je bila včeraj razširila govorica, o atentatu na cesarico, in sicer s strupom, ona pa je bila opozorjena, ter je še pravočasno odklonila zastrupljena jedila. Več služabnikov je bilo aretirano.

Carigrad, 17. jan. Jutri se pričakuje dekret o razpustu turškega parlamenta.

Milan Plut

Lujza Plutova, roj. Vesely

poročena.

Trst — 15. januarja 1912. — Ljubljana.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut
Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

Del. glavica
K. 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K. 800.000

Stritarjeva ulica števil. 2 (lastna hiša)

Promese za bližnja žrebanja:

Promese kreditnih srečk à K 26.—

Promese srečk za uravnavo Donave à K 16.—

Promese ljubljanskih srečk a K. 10.—

Promese zemljiških srečk II. em. à K 6.—

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Žrebanje dne 2. januarja 1912

Glavni dobitok K 300.000.—

Glavni dobitok K 120.000.—

Glavni dobitok K 50.000.—

Glavni dobitok K 100.000.—

Vse 4 promese skupaj K 56.—

Podružnice v Spletju, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 $\frac{1}{2}$ %.

Citajte in razširjajte **edini sloven-**
ski neodvisni dnevnik „Jutro“.

Vydra

**VYDROVA
TOVARNA
HRANIL
PRAGA-VIII**

„VYDROVKA“
ta dobra žilna kava.
otročka moka, oblati in drugi
izdelki edino svoje vrste.
Časopis „Domači Prijatelj“—Zahtevajte cenik.

Adresar

ki vsebuje

splosne praktične tabele, železnice, pošte, politično, finančno in deželno upravo, sodišča, solstvo, klerus, zadružništvo, krajevni repertorij, naslove protokoliranih in neprotokoliranih trgovcev, obrtnikov, zdravnikov, odvetnikov, hotelov in društev na Kranjskem, splošni naslovnik za Ljubljano itd. izide v par dnevih v založništvu trdnice

Universal v Ljubljani

Cena 10.— K.

Naslovne oznake vsebine so trijezične in sicer slovenske, nemške in italijanske.

Vsak praktičen človek si nabavi „Adresar“, pridobiten trgovec, obrtnik in industrijec v njem inserira, umen konsument išče v njem producenta.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana — Jurčičev trg št. 3
priporoča svojo veliko zalogo raznih
jestvin, finih namiznih
in desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca

Export kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komisijsko
prodajo.

— Številka telefona 291. —

Glavno zastopstvo za Kranjsko s sedežem v Ljubljani

odda dobro vpeljana zavarovalnica.

Reflektanti vpošlite pismene ponudbe z navedbo
reterenc pod širro «Glavni zastop 1000» na uprav-
ništvo tega lista v Ljubljani, Poljanska cesta št. 7.

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obuvala.
Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Hôtel „TRIGLAV“ na Jesenicah

oddaljen 2 minuti od kolodvora, sobe
za tujce, dobra kuhinja, najboljša vina,
cene nizke.

Kavarna z biljardom.

LOVRO HUMER, hotelir.